

Egy másik nyelv: a szeretet nyelve

2007. January 07.

Igehirdetés, Hajmáskér 2006. 12. 26. Karácsony másnapja

hajmasker2006_12_26.mp3

Így szól hozzánk Istennek Igéje Lukács evangéliuma 2. részének 19. verséből:

Mária pedig mindezeket a dolgokat megőrizte, és forgatta a szívében.

Eddig Istennek írott Igéje.

Kedves Testvéreim! Egyetlen mondat, mégis micsoda üzenete van számunkra. Egy anya, aki megemlékezik az ő gyermekének születéséről, mégis a Biblia írója szerint nem az elméjében, nem a tudatában raktározza el mindezeket, hanem a szívében. Fontos mondat ez, mert tulajdonképpen Istenhez és a Karácsonyhoz ezen a mondaton keresztül juthatunk el. Hogyha mindazokat a történéseket, amelyek a világban körülvesznek minket, mindazokat az ünnepeket, amelyeket közösen megünnepelünk nem az elménk, nem a tudásunk által őrizzük meg egyszerűen, hanem leginkább a szívében.

Hiszen gondolatok csak bele, a tudás nagyon sokat lendített előre az emberek életén, az emberi történelmet egyesek szerint a tudás viszi előre. De vajon igazán jó barátunk nekünk az, amiről tudunk? Vajon az által, hogy nagyon sok mindent megismertünk a világból, a tudomány előrébb haladt, nem él-e mégis folyamatos rettegésben az emberek nagyon nagy része. Mindannyian tudjuk, hogy létezik atombomba, de nagyon kevesen ismerjük a működési elvét, és ha az ember valamikről tud, de nem ismeri, attól félni szokott. Mindarról, amit az elménkben tudunk elraktározni, egy dolgot biztosan tudunk, hogy minden válasz mögött lesz egy újabb kérdésünk. Minden egyes pont, amit a tudomány elének tár, felhoz egy kérdőjelet is magának. Nem véletlen, hogy a világ nagy tudósai a leggyakoribban hívő keresztyén, vallásos emberek, hiszen ráébrednek arra, hogy a természettudományokkal ugyan le bírunk írni bizonyos dolgokat, bizonyos jelenségeket, de megmagyarázni sajnos csak a legritkább esetben, hiszen teljes és tökéletes magyarázatot, minden kérdésre kiterjedőt nem tud adni az ember. Az elme tehát egyrészt jó barátunk, segítségünk az élet dolgaiban, de mégis a legnagyobb ellenségünk, a leginkább kétségbeejtő dolgokat is ez tárja elének.

Egyetlen egy olyan dolog van az ember életében, egyetlen egy olyan szervünk van, amely – ugyan tudjuk mindannyian – technikailag arra szolgál, hogy a vért keringesse bennünk, mégis ezzel a szervünkkel, a szívünkkel írjuk le, amelyik valóban tisztánlátást hozhat az életünkbe, amelyik valóban magasabb szintre emelheti, és magyarázkodás, a keresgélés helyett, a bizonyosságot hozhatja el nekünk: a szív. Nem véletlen, hogy a gyakran idézett mondat – Antoine de Saint-Exupéry mondata – hívő és hitetlenek számára egyaránt alap mondata az életüknek: „Igazán jól csak a szívével lát az ember, ami igazán lényeges az a szemnek láthatatlan.” És gondolatok csak bele, a mi életünknek is azokról a momentumairól, amelyek igazán meghatóak voltak, amik igazán megráztak minket, akár az égbe emeltek, akár lesújtottak a földre, nem képeket őrzünk, nem tényekre emlékezünk, hanem a szív érzéseire, így éreztem magam abban a pillanatban, ez az emlékkép, ez az érzésfoszlány maradt utána, amikor megtörtént velem ez vagy az. Nem tudom, bele gondoltatok-e már, hogy nagyon gyakran, amikor Karácsony ünnepén is összegyűlik a család, nem konkrét esetek, nem konkrét élmények maradnak meg bennünk, csak az a jó érzés, egy-egy arc, egy-egy bevillanó momentum, és az, hogy jó volt együtt lenni, mit éreztem akkor, amikor ez vagy az történt velem. Mert az embert ezek az érzelmek befolyásolják, és az embernek ezek az érzelmek néha sokkal őszintébb barátai, mint az a tudás, amit megszerezhet magának a világból.

Nézzük meg, mire megyünk mi is hogyha tudással akarunk távozni a bölcsőtől, ha megszerzett tudást akarunk csak magunkkal vinni a Karácsonyról. Kimegyünk az emberek közé, és azt mondjuk, kérem szépen, mi teológiailag képzetek vagyunk, hiszen meghallgattuk az ígehirdetéseket, és pontosan tudjuk, hogy mi történt, hogyan történt, miért úgy történt. Aztán jönnek emberek és felteszik azt az egyszerű kérdést: Ugyan már, lehet, hogy te csak képzelted ezt az egészet? Bizonyítsd be nekem, hogy ez valóban úgy történt, és felteszik az emberi évezredeknek az egyik legősibb kérdését, amit egy buddhista szerzetes ugye így fogalmazott egyszer meg, hogy: „Álmomban pillangó voltam, és amikor felébredtem nem tudtam eldönteni, hogy én egy pillangó vagyok, aki azt álmodja, hogy ő egy ember, vagy egy ember, aki tegnap este pillangónak álmodta magát.” Igen, az érzékszerveink egy ilyen egyszerű kérdésre nem tudnak választ adni. És gondolatok csak bele, Testvéreim, hogy nagyon sok esetben, azokra a dolgokra, amiket magunk mögött hagytunk, és az azokkal kapcsolatban felmerülő kérésekre milyen nehezen adunk választ. Hogy egy bírósági tárgyaláson hogy össze szokták zavarni a tanukat különböző keresztkérdésekkel, és a legbiztosabb dolgokban is hogy el lehet bizonytalanítani bennünket.

Mindannyiunk közös élménye, biztos vagyok benne, veletek és velem is megtörtént az, amikor iskolában feleltünk, és a tanár kétszer-háromszor megkérdezte, hogy: Biztos ön ebben? Teljesen biztos, hogy jó választ adott a kérdésre? Még mindig fenntartja, vagy még mindig fenntartod ezt az állítást? És az ember, még hogyha százszor is megtanulta azt a szorzótáblát, még hogyha biztos benne, hogy ő jól tudja, elkezd gondolkodni. Vajon tényleg...? Vajon úgy volt? Vajon, vajon nem rontottam el valamit? És a kitűnő tanuló elkezd újra számolni a képletet. És a jó tanuló, aki megtanulta a verset, hirtelen belekeveredik: Vajon jó sorrendben mondtam a szavakat? Pedig megtanultam, pedig tudom.

És milyen érdekes dolog az, kedves Testvéreim, hogy nagyon sok dolog van az ember életében, amit – úgy érezzük – sosem tanultunk és mégis része az életünknek. Hogy tulajdonképpen, persze-persze megtanultuk valamikor, de valahogy mélyebb részévé vált életünknek ez a tudás, és lényegtelen már, hogy bizonygassuk, hogy igazunk van vagy nincs igazunk, mert az az érzés, ami bennünk van, ami a szívünket eltölti, amikor egy-egy szereteteinkre, barátainkra, embertársainkra gondolunk, vagy amikor Isten létére gondolunk, az magában hordozza a bizonyosságot. Neki állt-e valaki közületek valaha is, hogy matematika, fizika, biológia vagy kémia eszközeivel, vagy akár filozofikus úton bizonyítani próbája önmagának az Isten létét? Ugye nem. A mi istenbizonyítékunk ott van a Karácsonyban, amikor Szenteste vagy ünnep első napján eljövünk a templomba, halljuk az Igét, van valami belső bizonyosság. Hogy az nem egy fiatal vagy idős embernek logikai összefüggéseket fejtegető okoskodása, papolás, prédikáció, hanem Isten szava, ami szól hozzánk, van benn egy üzenet. Milyen érdekes, szinte mindannyiunk számára talán más-más mondat, de mégis elér a szívünkhöz. Vagy ha nem ér el az üzenet, mert van olyan, hogy úgy érezzük, hogy nem szólított meg minket az, amit mondott a prédikátor, akkor is érezzük azt, hogy azért minőségileg más dolog, más érzés, más állapot az, amikor az ember az Istennel próbál beszélni, amikor imádkozik Hozzá, amikor várja a feleletet, várja akkor is, ha tudja, hogy nem biztos, hogy azonnal fog megérkezni. De, ha nyitott a szemünk és nyitott a szívünk, akkor a száj által feltett kérdésekre nem biztos, hogy a szemünk, nem biztos, hogy a fülünk, de a szívünk előbb vagy utóbb megkapja a választ.

Nem véletlen, hogy Lukács evangéliumában nem az van leírva, hogy Mária megőrizte az emlékeiben mindazt, ami ott történt. És ha belegondoltok, az sem véletlen, hogy a Bibliában, amikor Jézus életéről, csodáiról, születéséről vagy haláláról van szó, nem egy pontos, minden részletre kiterjedő leírást kapunk. Nem jegyzőkönyvet olvasunk róla, hogy ott mi történt, hanem nagyon sok esetben érzelmet, hangulatot. Bizonyos mondatok, és két-három részvevőről a legfontosabb információk kerülnek a szemünk és fülünk elé, s a szívünk egészíti ki az üzenetet, amely minden embernek – még a leggonoszabbnak is – hiszem, hogy hasonlóan működik. És mindegyikünket meg tud szólítani Istennek Igéje, nem az elménken keresztül, hanem a szívünkön keresztül.

Éppen ezért nekünk is látni kell azt, hogy most, amikor ünnep után elindulunk a hétköznapok felé, és amikor jönnek a barátok, és megkérdezik, hogy: Na, milyen volt a Karácsonyod? Akkor nekünk, ha a Krisztus igazi hirdetői akarunk lenni, akkor nem ajándékok nagyságáról, megevett bejglieknak vagy kolbászoknak a mennyiségéről, minőségéről és hosszáról kell beszélünk, hanem sokkal inkább azokról az érzésekről, amik eltöltöttek minket. A szeretetről, az összetartozásról, a családról, hogy milyen volt Istennel együtt tölteni azt a néhány percet, órát, amíg vagy a család közösségében, vagy a gyülekezetben Órá figyeltünk, és együtt könyörögtünk valamiért. Mert, tudjátok, nincs az a kolbász, aminél ne lehetne egy centivel hosszabbat gyártani, és nincs az a sok mákkal teletöltött bejgli, amibe még egy mákszemet ne lehetne belezsúfolni. De a szívnek a megelégedettségét, az örömet, azt nem lehet méricskélteni, és arra mindenkinek egyformán szüksége van. S mindig lesznek azok között, akik megkérdeznék minket arról, hogy hogy töltöttük az ünnepet, akik azért teszik föl a kérdést, hogy ők még nagyobbakat mondjanak rá. És ők versenyezni fognak a mi egy méteres kolbászunkkal, hogy őneki egy méter egy centise van. De, ha azt hallják, hogy mi testvérként, szeretetben, egy pillanatra átélve a világ összes emberének karácsonyi örömet, egy pillanatra átélve Istennel a szeretetét töltöttük el az ünnepet, s annak a másik embernek esetleg nem ilyen volt az ünnep, az az ember nem tud versenyezni, sőt vágy ébred a szívében, hogy velünk legyen.

És kedves Testvéreim, én hiszem, hogy nekünk a legfontosabb kötelességeink egyike, hogy az emberek szívében megteremtsük az igényt arra, hogy ide jöjjenek, és hallják Istennel az Igéjét. Megteremtsük a vágyat, hogy ők is részesüljenek abból a szeretetből, vagy ha már megvan, mert hiányzik nekik, akkor megmutassuk az utat, és talán megmutassuk a helyet nekik egy templompadban, hogy: Gyere, itt pont mellettem lesz neked is egy helyed. Nem az agyadnak, nem csupán a fülednek és a szemednek, hanem elsősorban a szívednek, merthogy azt akarja megszólítani az Isten. Merthogy leginkább a szív melegsége tudja a Karácsony hidegét is legyőzni, és valahogy mindannyiunk számára átértelmezni az ünnepet, az anyagi, a földi, a lehúzó dolgok helyett valami égvivé, valami ünnepivé tenni. És, kedves Testvéreim, ez az óriási dolog, hogy mi ezt így érezhetjük, hogy nekünk minőségileg más, sőt – mondjuk így – ehhez a világhoz, amelyben élünk, ennek sok-sok emberéhez nem is hasonlítható ünnepeink lehetnek. Mert nekünk van egy másik lehetőségünk, egy másik módszer, és egy másik nyelv: a szeretet módszere, a szeretet nyelve, és nekünk kétezer esztendeje tanítja ez a Krisztus, hogy hogyan használjuk a szívünket érzékszervként, hogy hogyan lássunk, hogyan szóljunk, hogyan cselekedjünk. Hogy hogyan adjuk át életünk bizonyos pillanataiban az irányítást az agyunktól a szívünknek. Mert azért, ha megnézték Testvéreim, bármennyire is anyagias ez a világ, bármennyire is gondolkodni és gondolkodni akarunk, azok a nagy elődök, akikre ma is visszatekintünk, akik példaképpé váltak akár egy ország, egy nemzet, akár az egész világ számára, mind-mind olyan emberek voltak, akik a történelem eseményeit, embertársaik szavát, és a saját cselekedeteiket is a szív mércéjén keresztül nézték. Hiszen, gondoljatok csak bele, kedves Testvéreim, mi más indította volna azokat az ökeresztényeket, akik fölállták hitükért a mártírhalált, akik a Krisztus nevével az ajkukon, zsoltárokat énekelve mentek az oroszánok elé, hogy ezt megtegyék, ha nem a szívük. Az eszük nekik is azt súgta volna, ugyan mennyetek el, aztán szép csendben, otthon. Hogy mi vitte volna rá Keresztelő János szüleit, vagy magát, Keresztelő Jánost, hogy kimenjen a pusztába, nélkülözzön, ott éljen minden komfort nélkül, pedig ő is élhetett volna az akkori kor akkori civilizációjában, a mi fogalmaink szerint emberhez méltóbb életet? Kedves Testvéreim, nekünk magyaroknak külön érezni kell, hiszen mi voltunk a keresztényiség védőbástyája – és ezek nem csupán szavak – amikor az Oszmán-török Birodalom távozott. Nekünk volt Nándorfehérvári győzelmünk, ahol 25 ezer ember 250 ezret állított meg, mert egy hetvenéves ember – Kapisztrán János – elhitette velük, hogy a Krisztussal, és a Krisztusért ezt meg lehet csinálni. S az egész történelmünk erről szól, hogy amikor nagyjaink nem az eszükkel, hanem a szívükkel próbáltak gondolkodni. Amikor ez a nép nem méricskélteni próbált, nem okoskodni, hanem az Istennel engedelmeskedett, akkor olyan fiai születtek, akikre méltán büszke az egész világ.

Az egyházi Újév és Óév, ugye Karácsonykor kezdődik, nem akkor, amikor a naptárban beszélünk erről. S nekünk most az előttünk álló egyházi évbe ezt kellene elvinni magunkkal képzeletbeli hamuban sült pogácsaként, lelki táplálékként, és próbáljunk meg visszatérni az ősök hagyományaihoz. Vegyünk példát erről a Máriáról, erről az anyáról, aki az élet dolgait nem az elméjén, hanem a szívében tette mérlegre, s aki ezáltal örök példája lett minden áldozatot hozni kívánó és tudó embernek. Mert, higgyétek el, ha valóban mindannyian szeretnénk azt, hogy mind a gyülekezetünk, mind a Magyarországi Református Egyház, mind a világ keresztyénsége gyarapodjon és növekedjen, azt csak egyféleképpen érhetjük el, ha érvekké nem érveket, hanem a szívünket állítjuk szembe, ha az embereket megtanuljuk elfogadni és szeretni, bizonyosságot tenni nekik, nem meggyőzni őket az Isten dolgaiban. Ámen.

Mennyei Édes Atyánk! Köszönjük Neked azt, hogy Te ünnep másnapján is tanítasz minket, olyan útravalót adsz, amely képes arra, hogy elkísérjen minket egy egész esztendőn keresztül. Add hát nekünk a Lelkedet, és add, hogy a szívünk őrizze meg a Te gondolataidat, a Te parancsolataidat, s hogy mi tudjunk szív szerint készek lenni arra, hogy engedelmeskedjünk Neked. Mennyei Atyánk, áldj meg minket hittel, erővel és odaszánással, hogy valóban tudjunk hű szolgálói, prófétái lenni a Te szent Fiadnak ebben a világban, lehessünk őrállók, kik újra meg újra rámutatnak a világ valódi értékeire, a szív, a lélek, a Te isteni értékeidre. Mindenség Istene, áldj meg minket és kísérelj minket, hogy életünk minden napján, minden percében egyaránt hűségesek tudjunk maradni Hozzád. Ne feledkezzünk meg sem Rólad, sem embertársainkról. Ó Urunk, légy azokkal, akik ma nincsenek közöttünk, áldd meg betegjeinket, s adj nekik gyógyulást. Légy a magányosokkal, mutasd meg nekik, hogy számukra is van értelme, öröme az élet dolgainak, s hogy igenis Neked szükséged van rájuk, és szeretted őket. Mindenség Istene, adj békességet a háborúságot szenvedőknek, s akik szívükben hordozzák a háborút, nyerjenek megbékélést, vigasztalást Tenálad. Urunk és Istenünk, mi mindezt nem önmagunkért kérjük, hanem a Te szeretett Fiadért, a mi Megváltó Krisztusunkért, aki így tanított minket imádkozni:

Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy! Szenteltessék meg a Te neved. Jöjjön el a Te országod. Legyen meg a Te akaratod, amint a mennyben, úgy a földön is. A mi mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma. És bocsásd meg a mi vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek. És ne vigy minket kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól. Mert Tiéd az ország, a hatalom és a dicsőség, mindörökké. Ámen.

Istennek, a mi Atyánknak szeretete, az Ő szent Fiának, a mi Urunk Krisztusnak kegyelme és a Szentlélek gondviselő közössége legyen és maradjon mindenkor mivélünk. Ámen.